

UMETNOST NA DELU

NA RAZPOTJU MED UTOPIJO IN (NE)ODVISNOSTJO

22. 9. 2022–29. 1. 2023

Muzej sodobne umetnosti Metelkova, +MSUM

ODPRTJE: Četrtek, 22. september 2022, ob 20. uri

OTVORITVENI PERFORMANSI: Četrtek, 22. september 2022, 20.15–22.00

SKUPŠČINSKA DEBATA IN DELAVNICI: Petek, 23. september 2022, 11:00–15:00

Vabimo vas na odprtje razstave [Umetnost na delu](#) in [otvoritvene dogodke](#) v **četrtek, 22. septembra 2022, ob 20. uri** v Muzeju sodobne umetnosti Metelkova ter [skupščinsko debato in delavnici](#) v petek 23. septembra med 11. in 15. uro.

Razstava je del širšega projekta *Naše mnoge Evrope*, ki ga vodi konfederacija *Internacionala* in sofinancira program Evropske unije Ustvarjalna Evropa in se končuje s koncem letošnjega leta.

Razstava *Umetnost na delu* prinaša vpogled v tri različne segmente genealogije koncepta dela na območju nekdanje Jugoslavije, in sicer pojmovanje koncepta dela avantgardnih umetnikov v šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja, spremembo koncepta dela umetnikov in njihovih prostorov v devetdesetih letih ter politične umetniške prakse od leta 2000 dalje.

V zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega stoletja, v času tranzicije iz socializma v kapitalizem, se je na območju nekdanje Jugoslavije začel bistveno preobrazati koncept dela umetnikov, preoblikovali pa so se tudi koncepti umetnostnih prostorov. Še več, v posocialističnem svetu se je spremenil tudi produkcijski čas umetnikov. Medtem ko so umetniki v času socializma govorili o lenobi in času »v lero« kot o kreativnem času, ga je zdaj nadomestil produkcijski čas rokov, *deadlineov*. Prav tako sta v devetdesetih letih nekdanji utopizem umetniških kolektivov nadomestila pragmatizem in fleksibilnost dela nevladnih organizacij, pretežno odvisnih od javnih sredstev. Umetniki so postali producenti, preživetje umetnikov in kulturnikov pa je postalo odvisno od trajanja posameznih projektov, tako da so se pridružili vse številnejši armadi prekarne delavce. Čeprav v socializmu pogoji dela niso bili veliko boljši, so imeli umetniki vsaj ves svoj čas na razpolago. Ker se nestabilnost dela (umetnikov) zaradi čedalje bolj zaostrenih razmer v svetu (pandemija, desne politike, vojne, ekonomska kriza) še stopnjuje, se s tem

povečuje tudi potreba po intenzivnejšem horizontalnem povezovanju in po ponovnem premisleku dediščine avantgard. Ob vsem razstava izpostavi tudi dejstvo, da so bili umetniški kolektivi v preteklosti pretežno moški in da so ženske svoje delo organizirale in artikulirale drugače. Razstava predstavi projekte zadnjih dvajsetih let, ki se s konceptom dela ukvarjajo na način političnih platform in tako neposredno vplivajo na kulturne politike v posameznih državah. Ta del razstave se navezuje tudi na lokalne tradicije sodelovanja med institucijami, nevladnimi organizacijami in posameznimi umetniki na polju dela, vse to pa je tematsko razširjeno na boje za delavske pravice (v kulturi), ki sovpadajo z bojem za pravice gospodinjstev in delavcev, negovalcev in negovalcev ter migrantskih delavk in delavcev.

Na razstavi sodeluje več kot petdeset umetnikov in umetnic, umetniških kolektivov in združenj z območja nekdanje Jugoslavije. Veliko del je iz zbirk Moderne galerije, predvsem iz mednarodne zbirke Arteast 2000+.

Kustosa posebnih razstavnih projektov sta Sezgin Boynik in Jelena Vesić, obširno raziskavo in kartiranje neodvisnih prostorov v devetdesetih letih na območju nekdanje Jugoslavije pa je opravila kustosinja Teja Merhar.

Sodelujoči:

Nika Autor & Obzorniška fronta | Damir Avdić | Milijana Babić | Jože Barši | Marko Breclj | Danica Dakić | Walter De Maria | Družina v Šempasu | Goran Đorđević | Lenka Đorojević & Matej Stupica | Šejma Fere | György Galántai | Gorgona | Tomislav Gotovac | Igor Grubić | IRWIN | Hristina Ivanoska | Sanela Jahić | Filip Jovanovski | Doruntina Kastrati | Božena Končić Badurina & Duga Mavrinac | Andreja Kulunčić | KURS (Miloš Miletić & Mirjana Radovanović) | Siniša Labrović | Irena Lagator Pejović | Nebojša Milikić & Jelena Mijić | Neue Slowenische Kunst (NSK) | Nove tendence | OHO | Marika & Marko Pogačnik | Darinka Pop-Mitić | Zoran Popović | Uroš Potočnik | Radical Education Collective | Rena Rädle & Vladan Jeremić | Mladen Stilinović | Nebojša Šerić Šoba | Škart & Horkeškart | Biljana Tanurovska Kjulavkovski & Ivana Vaseva | Raša Todosijević | Slaven Tolj | Goran Trbuljak | TV galerija | ULUS – Društvo likovnih umetnikov Srbije | Via Negativa | Za K.R.U.H. | Zrenjaninski socialni forum

Kustosi razstave: **Zdenka Badovinac, Ana Mizerit, Bojana Piškur, Igor Španjol**

Kustosa posebnih projektov:

Sezgin Boynik: Nečist, demokratičen, konkreten: projekt Westeast

Jelena Vesić: O kolektiviziranju: narativi o jugoslovanskih avantgardnih umetniških kolektivih in primeri feminističnih intervencij

Arhiv Sanje Iveković | Džuverović (ona/nje) | Vukica Đilas | Goranka Matić, konferenca Drug-ca žena | Darinka Pop-Mitić

MG+MSUM

Razstava je del širšega projekta muzejske konfederacije [Internacionala Naše mnoge Evrope](#), ki ga sofinancira program Evropske unije Ustvarjalna Evropa in v katerem poleg Moderne galerije (MG+MSUM, Ljubljana, Slovenija) sodelujejo še Museo Reina Sofía (Madrid, Španija), MACBA, Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Barcelona, Španija), Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (M HKA, Antwerpen, Belgija), Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie (Varšava, Poljska), SALT (Istanbul in Ankara, Turčija) in Van Abbemuseum (VAM, Eindhoven, Nizozemska) ter partnerja HDK-Valand Höskolan för konst och design (HDK-Valand, Göteborg, Švedska) in National College of Art and Design (NCAD, Dublin, Irska).



Razstavo sta podprla:



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO



Sofinancira program
Evropske unije
Ustvarjalna Evropa